

کپی رایت چیست

مالکیت فکری چیست؟

مالکیت فکری به خلاقیت‌های ذهنی از قبیل: اختراعات، کارهای ادبی و هنری و

نشانه‌ها، نامها و تصاویری که در تجارت استفاده می‌شوند، اشاره می‌کند.

مالکیت فکری به دو دسته تقسیم می‌شود:

مالکیت صنعتی: شامل اختراعات، علائم تجارتي، طرحهای صنعتی و علائم جغرافیایی

می‌باشد.

کپی رایت: شامل آثار ادبی از قبیل رمانها، اشعار و نمایشنامه‌ها، فیلمها، آثار موسیقی و

کارهای هنری از قبیل طراحی، نقاشی، عکسها و مجسمه‌سازی و طراحی‌های معماری

می‌باشد.

حقوق مالکیت فکری کدامند؟

حقوق مالکیت فکری مانند حقوق هر مالکیت دیگر به پدیدآورنده یا مالک علامت

تجاری یا کپی‌رایت اجازه می‌دهد تا از کار یا سرمایه‌گذاری خود، بهره بگیرند. این

حقوق در ماده ۲۷، اظهارنامه حقوق بشر طرح‌ریزی شده که قوانینی را وضع می‌نماید

تا از حفاظت اخلاقی و مادی منافع بدست آمده از تألیف هر اثر علمی یا هنری سود

ببرند.

اهمیت مالکیت فکری اولین بار در "همایش پاریس برای حفاظت از مالکیت صنعتی"

در سال ۱۸۸۳ و همایش "برنه برای حفاظت از آثار ادبی و هنری" در سال ۱۸۸۶

شناخته شد. هر دو معاهده توسط سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) پذیرفته

شدند.

چرا پیشرفت دادن و محافظت از مالکیت فکری؟

دلایل متعدد قانع کننده‌ای وجود دارد. اولاً پیشرفت و رفاه بشریت که توانایی او در خلق

آثار جدید در زمینه‌های تکنولوژی و فرهنگ بستگی دارد.

ثانیاً حفاظت قانونی از این خلق آثار جدید، هزینه‌های منابع اضافی را به کار می‌گیرد

که به نوآوری مجدد منجر می‌شود.

ثالثاً پیشرفت و محافظت مالکیت فکری، رشد اقتصادی را بر می‌انگیزد، مشاغل و صنایع

جدید را خلق می‌کند و کیفیت و لذت بردن از زندگی را بالا می‌برد.

یک سیستم مالکیت فکری متعادل و کارآمد می‌تواند به همه کشورهای کمک کند تا

توانایی مالکیت فکری را به عنوان یک ابزار قدرتمند برای توسعه اقتصاد و رفاه

اجتماعی و فرهنگی بشناسد. سیستم مالکیت فکری به ایجاد تعادل بین منافع نوآور و منافع عموم کمک می‌کند و محیطی را فراهم می‌کند که در آن خلاقیت و نوآوری در جهت سود همگانی پیشرفت کند.

کپی‌رایت و حقوق مرتبط کدامند؟

کپی‌رایت به منزله مجموعه قوانینی است که به نویسندگان، هنرمندان و دیگر بوجود آورندگان، از آثار ادبی و هر نشان که به طور کلی به عنوان "آثار" شناخته می‌شوند،

مصونیت می‌بخشد. آن دسته از حقوق که دقیقاً به کپی‌رایت مربوط می‌باشند، "حقوق

مرتبط" نامیده می‌شوند. که اگرچه محدودتر و دارای مدت زمان کمتری نسبت به

کپی‌رایت هستند ولی حقوق مشابه کپی‌رایت را فراهم می‌کنند.

سود برندگان از حقوق مرتبط عبارتند از:

- اجراکنندگان (از قبیل بازیگران و نوازندگان) در اجراهایشان.
- تولیدکنندگان ضبط صدا (برای مثال ضبط کردن کاست یا لوحهای فشرده) در برنامه

ضبط شده‌شان

- سازمانهای خبرگذاری در برنامه‌های رادیو و تلویزیونشان.

آثاری که توسط کپی‌رایت پوشش داده می‌شوند عبارتند از: رمان‌ها، اشعار،

نمایشنامه‌ها، آثار مرجع، روزنامه‌ها، برنامه‌های کامپیوتر، پایگاه داده‌ها، فیلمها،

تنظیمات موسیقی، رقص‌آرایی‌ها، نقاشی‌ها، طراحی‌ها، عکس‌ها، مجسمه‌سازی،

معماری، تبلیغات، نقشه‌ها، و طراحیهای فنی.

کپی‌رایت و حقوق مرتبط، چه حقوقی را فراهم می‌کنند؟

بوجود آورندگان آثار محافظت شده توسط کپی‌رایت و وارثان و جانشینان آنها (عموماً

به عنوان صاحبان حق شناخته می‌شوند). قوانین اساسی معدنی را تحت قانون

کپی‌رایت در اختیار دارند. آنها حقوق انحصاری برای استفاده یا اجازه دادن به دیگران

برای استفاده از آثار، تحت شرایط توافق در دست دارند.

صاحب حق یک اثر توانایی منع کردن یا اجازه دادن در این موارد را دارد:

• تکثیر آن در همه اشکال از قبیل چاپ کردن و ضبط صدا.

• اجرای عمومی آن و برقراری ارتباط با عموم.

• پخش آن از طریق خبرگذاری‌ها.

• ترجمه آن به زبانهای دیگر

• انطباق آن، از قبیل یک رمان به فیلم‌نامه برای یک فیلم.

حقوق مشابه در بین دیگران، ضبط کردن و تکثیر، تحت حقوق مرتبط، واگذار

می‌شوند.

بسیاری از انواع آثار که تحت حفاظت قوانین کپی‌رایت و حقوق مرتبط قرار دارند، به

توزیع بیشتر، ارتباط، سرمایه‌گذاری اقتصادی برای پخش موفقشان احتیاج دارند (مانند

نشریات، برنامه‌های ضبط شده صدا و فیلمها). بنابراین بوجود آورندگان، اغلب، حقوق

آثارشان را به کمپانی‌هایی واگذار می‌کنند که بهترین توسعه و فروش را برای آثارشان

داشته باشند. در عوض، پرداخت، به شکل وجوه و یا حق امتیاز می‌باشد). پرداخت به

درصد منافع بدست آمده از اثر بستگی دارد).

حقوق اقتصادی کپی‌رایت، مدت زمانی دارد که در معاهدات وابسته به WIPO معین

شده است و از زمان بوجود آوردن و تثبیت اثر شروع شده و تا کمتر از ۵۰ سال از زمان

مرگ بوجود آورنده آن ادامه ندارد. قوانین ملی ممکن است مدت بیشتری را برای حفظ

اثر بنا نهند. این مدت حفاظت، هم بوجود آورنده و هم وارثان و جانشینان آنها را قادر

می‌سازد تا برای مدت زمان معقولی از لحاظ اقتصادی، بهره‌مند گردند.

حق، از مدت زمان کوتاهتری برخوردارند، معمولاً ۵۰ سال پس از اینکه اجرا، برنامه

ضبط شده یا پخش خبر رخ داد. کپی‌رایت و محافظت از اجرا کنندگان شامل حقوق

اخلاقی نیز می‌شود. حقوقی که مدعی ایجاد اثر هستند و با تغییر دادن اثر می‌تواند آبروی بوجود آورنده آن را خدشه دار کند، مخالفت می‌کند.

حقوق وضع شده تحت کپی‌رایت و قوانین حقوق مرتبط می‌توانند بوسیله صاحبان حقوق مرتبط تحت روشهای گوناگون اجرا شوند. از قبیل اعمال کردن رفتارهای مدنی، تعقیب کردن راهکارهای اداری، و پیگیریهای جنایی. احکام بازداشت، دستورات صادر شده برای از بین بردن قانون‌شکنی، بازرسیها و ... برای اجرای حقوق، بکار می‌روند.

مزایای کپی‌رایت و حقوق مرتبط با آن کدامند؟

کپی‌رایت و حقوق مرتبط با آن جزء ضروری در پرورش دادن خلاقیت و نوآوری بشر است. انگیزه دادن به نویسندگان، هنرمندان و بوجود آورندگان، در غالب تشخیص و

پاداشهای منصفانه اقتصادی، فعالیتها و بازدهی آنها را بالا برده و غالباً نتایج را بهبود می‌بخشد. همچنین تشکیلات اقتصادی و شرکتها با تضمین کردن موجودیت و قابلیت

اجرای قوانین، خیلی راحت‌تر می‌توانند در بوجود آوردن، توسعه و اشاعه جهانی آثار سرمایه‌گذاری کنند.

این کار در عوض، دستیابی را افزایش می‌دهد و لذت بردن از فرهنگ، دانش و سرگرمی را در سرتاسر جهان به خوبی شبیه‌سازی اقتصاد و توسعه اجتماعی، بهبود می‌بخشد.

کپی‌رایت و حقوق مربوط به آن چگونه با پیشرفتهای تکنولوژی همگام شده‌اند؟
حوزه کپی‌رایت و حقوق مربوط به آن در طی چند دهه اخیر با پیشرفت چشمگیر توسعه فنی که راههای انتشار مخلوقات را بوسیله برخی اشکال ارتباطات جهانی از قبیل ماهواره، دیسکهای فشرده CD و DVD ها فراهم آورده است، توسعه بسیاری یافته است. انتشار کارها توسط اینترنت، آخرین پیشرفت است که سوالهای جدیدی را در رابطه با کپی‌رایت و حقوق مربوط به آن، در سطح جهانی بوجود می‌آورد WIPO .
به طور عمیق در منازعه بین‌المللی درگیر شده است تا استانداردهای جدیدی را برای محافظت از کپی‌رایت در فضای مجازی شکل دهد. با توجه به این، سازمان معاهده کپی‌رایت WIPO (WCT) و معاهده اجرایی و صوتی WIPO (WPPT) را اداره می‌کند.

که اغلب به عنوان "معاهدات اینترنتی" شناخته می‌شوند. این معاهدات اینترنتی، هنجارهای بین‌المللی تعیین شده برای جلوگیری از دستیابی غیر مجاز و استفاده از آثار خلاق از اینترنت را شرح داده‌اند.

کپی‌رایت و حقوق مربوط به آن چگونه تنظیم می‌شوند؟

کپی‌رایت و حفاظت حقوق مربوط به آن، به طور اتوماتیک و بدون نیاز به هیچ ثبت یا

تشریفات، فراهم می‌شود. در هر صورت، بسیاری از کشورها، یک سیستم ملی ثبت

اختیاری را فراهم کرده‌اند. این سیستمها برای مثال، ابهامات مربوط به مشاجرات

مربوط به مالکیت، خلق تبادلات اقتصادی، فروش، واگذاری و انتقال حقوق را تسهیل

می‌کنند.

بسیاری از نویسندگان و نوازندگان توانایی و یا وسایل تحت تعقیب قرار دادن قانونی و

اداری اجرای کپی‌رایت و حقوق مربوط به آن، مخصوصاً با توجه به استفاده جهانی در

حال افزایش آثار ادبی، موسیقی و اجرایی را ندارند. در نتیجه تأسیس و زیاد کردن

سازمانهای مدیریتی اجتماعی یا "انجمن‌ها"، روند ضروری رو به رشد در بسیاری از

کشورهاست.

برای مثال، این انجمن‌ها می‌توانند برای اعضایشان مزایای اجرایی سازمان و مهارتهای

قانونی و فعالیت مفید در جمع‌آوری اداره کردن، پرداخت کردن حق امتیازهای بدست

آمده از استفاده ملی و بین‌المللی اثر یا اجرای کپی از اعضا، فراهم کنند.

بعضی اوقات، حقوق مشخص تولیدکنندگان سازمانهای ضبط صدا و پخش اخبار،

همگی بدین صورت اداره می‌شوند.

سازمان جهانی مالکیت فکری چیست؟

در سال 1970 تأسیس شد، سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) یک سازمان بین‌المللی است که به کمک کردن در اطمینان یافتن از اینکه حقوق بوجود آورندگان و صاحبان مالکیت فکری، در سرتاسر جهان حفاظت می‌شود، اختصاص یافته است و مخترعان و مبدعان به خاطر نبوغشان پاداش داده شود.

این حفاظت بین‌المللی، نقش انگیزه را برای خلاقیت بشر، ایجاد می‌کند. مرزهای علم و تکنولوژی را جلو می‌برد و دنیای ادبیات و هنر را غنی می‌سازد. همچنین با فراهم کردن یک محیط با ثبات برای بازاریابی محصولات مالکیت فکری، چرخه‌های تجارت بین‌المللی را روغنکاری می‌کند. WIPO دقیقاً با کشورهای عضو و مؤسسات دیگر همکاری می‌کند تا تضمین کند که سیستم مالکیت فکری مانند یک ابزار انعطاف‌پذیر و سازگار، برای کامیابی و خوشبختی باقی بماند و به درک کردن توانایی کامل مالکیت فکری برای نسل‌های حال و آینده کمک کند.

چگونه WIPO حفاظت از مالکیت معنوی را ترقی می‌دهد؟
به عنوان یک قسمت از سازمان ملل، WIPO به عنوان یک محل تبادل نظر برای کشورهای عضو وجود دارد تا قوانین را ایجاد و هماهنگ کند و برای حفظ حقوق مالکیت فکری عمل کند. اکثر ملل صنعتی، دارای سیستم‌های حفاظتی هستند که

عمرشان به قرن‌ها می‌رسد.

بسیاری از کشورهای جدید و در حال توسعه، به هر حال، هم اکنون، در حال شکل

دادن پتنت، علامت تجاری و قوانین کپی‌رایت و سیستم‌هایشان هستند.

با جهانی شدن سریع تجارت در دههٔ اخیر، WIPO نقش کلیدی را در کمک کردن به

این سیستم‌های جدید ایفا می‌کند، مذاکره، دستیاری فنی و قانونی و آموزش دادن در

اشکال متنوع، از قبیل زمینهٔ اجرای حقوق مالکیت فکری را تکامل می‌دهد.

همچنین WIPO سیستم‌های ثبت جهانی را برای پتنت‌ها، علائم تجاری و طرح‌های

صنعتی که تحت تجدید نظر منظم کشورهای عضو و دیگر ذی‌نفع‌ها قرار دارند، فراهم

می‌کند تا معین کنند که چگونه آنها می‌توانند نیازهای استفاده‌کنندگان را فراهم

کنند.

WIPO با کشورهای عضو خود کار می‌کند تا مالکیت معنوی را بوسیلهٔ بخش‌های

تجاری از طبقهٔ کارکنان عادی به سیاست‌گذاران سوق دهد. تا مطمئن سازد که منافع

آن شناخته شده، به درستی فهمیده و در دسترس همگان باشد.

چگونه WIPO تأمین هزینه شده است؟

WIPO سازمانی است که نسبتاً بودجهٔ خود را، خود تأمین می‌کند و بیش از ۹۰٪

بودجه سالانه خود را از استفاده سرویسهای ثبت بین المللی، نشریات، داوری و اعمال میانجی گری خود، ایجاد می کند. باقی بودجه از کمکهای مالی کشورهای عضو بدست می آید.

یک فرد معمولی چگونه بهره مند می شود؟

حقوق مالکیت معنوی به خلاقیت و تلاش انسانی پاداش می دهد که پیشرفت بشر را بهبود می بخشد.

برای مثال:

• یک فیلم، برنامه های ضبط شده، نشریات و صنعت نرم افزار چند میلیارد دلاری که برای میلیونها نفر از مردم در سرتاسر دنیا شادی می آورد، بدون محافظت کپی رایت وجود نخواهد داشت.

• مشتریان هیچگونه تمایلی برای خرید قاطعانه محصولات و خدمات، بدون محافظت بین المللی از علائم تجاری و اجبار برای از بین بردن جعل و سرقت ادبی، نخواهند داشت.

• بدون امتیازات فراهم شده توسط سیستم پتنت، محققان و مخترعان انگیزه کمی برای ادامه تولید بهتر و بیشتر محصولات برای مشتریان در سرتاسر جهان خواهند

www.kandoo.cn.com داشت .

مرجع www.techmart.ir :

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com